

A BARÁTSÁG nyomdája

Valamikor tavasszal láttam a tévében a szerb nemzetiségi magazinban, hogyan és hol készül a szerb nyelvű hetilap, a „Srpske narodne novine”: világitó monitorokat mutattak, amelyeken hol egy oldal, hol egy cikk jelent meg, attól függően, hogy a fürge ujjak éppen milyen billentyűt nyomtak meg a számítógép klaviatúráján. Aztán egy képkivágás, majd áthelyeztek egy cikket két hasábbal arrébb, szóval mintha kézzel csinálták volna, csak hát volt itt egy ügyes gép, amely teljesítette a kívánságokat. Tetszett, amit láttam, különösen, ha eszembe jutott a régi Révai Nyomda, ahol még igazi „szutykos” betűszedést is megérhettem. Ma már ilyen nincs...

Akkor még nem gondoltam, hogy július utolsó napján ott fogok ülni magam is ebben a nyomdában, a Comp-Press-ben és imprimálom a BARÁTSÁG-ot. Bár minden helyiség idegen volt számomra, mégis otthonosan éreztem magam, az asztalok, a gépterem... Azóta az embereket is megismertem, Karcsit, aki szakszerűen és szigorúan veszi kézbe a levonatokat, Pétert, aki mindig vidám és igen ügyes keze van, Zolit, a másik számítógépet kezelő kollégát, Klárit, akinek ujjai boszorkányos gyorsasággal koppannak a billentyűkön és persze az ügyvezető igazgatót, Ibos Ferencet, aki – „gazda szeme hízlalja a jószágot”, tartja egy magyar közmondás – időnként megjelenik, mosolyogva meghallgat mindenkit, telefonon intézi az ügyeket, mindent megtesz azért, hogy jól érezzük magunkat, aztán már száguld is, Érdre, vagy Sziget-halomra vagy Lajosmizsére, vagy csak egy másik ügyfélhez – intézi a lapok ügyeit. A lényeg, hogy ő mindig elérhető, mert hordozható te-

lefonja van, amely hol a táskájában, hol a zsebében csörög. Tehát a BARÁTSÁG egy olyan nyomdában készül, ahol a „Srpske”, a már említett szerb hetilap, azután a szlovákok hetilapja, a „Ludové noviny”, a roma irodalmi és közéleti folyóirat, a „Phralipe” és még láthatók a legutolsó példányok a „Hrvatski Glasnik”-ből is, amely most már nem a Comp-Press-ben, hanem Horvátországban készül.

Nekünk ez előnyös, hogy így „együtt” vagyunk, nemzetiségiek

és interetnikaiak, hogy mást ne mondjak, itt rendelkezésre áll a szláv nyelvek teljes betűkészlete, tehát ha egy szerzőnk neve – mondjuk – Dekić-Bodoljaš, akkor nem kell sorról sorra utána rajzolgatnunk a különleges, a magyarétól eltérő ékezeteket. De rendeltünk már meg cikket a véletlenül éppen velünk egy időben ott dolgozó kollégától, vagy megismertedtünk személyesen a kollégánkkal, aki korábban cikket írt nekünk – telefonmegrendelésre.

Szóval „forog a sok idegen barát”, készülnek a lapok, néha túlterheltek a gépek, sok a kívánság, de Ibos csak mosolyog, előbb-utóbb minden elkészül, még a mi százhusz oldalas karácsony-újévi dupla számunk is, ha Allah is úgy akarja.

